

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2026/168/НА-СТА-ТШЗ

ТӨВ АЙМГИЙН БАЯНЦАГААН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН
ГАЗРЫН 2025 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН
ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

Зуунмод 2026 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Аудитор Б.Одбилэг

Утас: 70272582 Цахим хаяг: odbilegb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.open.audit.mn

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА.....	13
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН.....	18
4.1 Ерөнхий зүйл	18
4.2 Материаллаг байдал.....	18
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	18
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	18
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	18
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	19
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	19
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	19
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	20
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТЭЛ	

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн Хурал
ЗГНХ	Засгийн газрын нөөц хөрөнгө
ЗДНХ	Засаг даргын нөөц хөрөнгө
МУЕА	Монгол улсын Ерөнхий аудитор

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахим шуудан: tov-audit.gov.mn
Цахим хаяг: www.audit.mn

2025.02.24 № 01/101

тантай _____ -ны № _____ -т

Г _____ Т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төв аймгийн Баянцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Төв аймгийн Баянцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төв аймгийн Баянцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газар нь Төрийн үйлчилгээг иргэдэд түргэн шуурхай хүргэн төрийн хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулах, иргэдийн ажиллах амьдрах таатай орчин бүрдүүлэх чиг үүргийн хүрээнд 8 хөтөлбөрийн 15 арга хэмжээг 1,218,775.9 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр батлагдсан дагуу гүйцэтгэлээр 1,120,536.8 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч оны эцэст зарцуулаагүй үлдэгдэл 124,462.7 мянган төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Төв аймгийн Баянцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газар нь татварын суутган тайлан болон нийгмийн даатгалын тайланд албан хаагчдын цалин, урамшууллыг илүү болон дутуу тайлагнаж байгаа нь авлага, өглөг нэмэгдэх нөхцөлийг бүрдүүлж байна.

4126020148

Бусад асуудлын хэсэг

Төв аймгийн Баянцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газар нь 2025 оны байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 5 зорилтын хүрээнд 50 хэрэгжүүлэх арга хэмжээтэй боловсруулан баталснаас хэрэгжилт 94,6 хувьтай дүгнэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болгосон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	182,818,798.00	147,755,905.00
33	АВЛАГА	1,750,400.00	15,287,900.00
335	Бусад авлага	1,750,400.00	15,287,900.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	1,750,400.00	15,287,900.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	181,068,398.00	132,468,005.00
351	Түүхий эд материал	180,000.00	180,000.00
35130	Эм боох материал	180,000.00	180,000.00
354	Хангамжийн материал	148,483,398.00	99,883,005.00
35410	Бичиг хэргийн материал	4,294,175.00	4,536,330.00
35420	Аж ахуйн материал	110,431,842.00	69,205,405.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	2,274,181.00	47,300.00
35470	Бусад хангамжийн материал	31,483,200.00	26,093,970.00
35600	Мал амьтад	32,405,000.00	32,405,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,129,278,452.89	3,083,867,204.91
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,129,278,452.89	3,083,867,204.91
392	Биет хөрөнгө	3,113,700,452.89	2,996,863,204.91
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,234,631,248.23	2,263,053,669.23
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-127,947,936.17	-231,702,484.27
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	343,777,521.00	418,645,744.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-153,907,111.34	-180,654,971.86
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	176,634,165.00	205,680,716.93
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-78,299,032.21	-101,013,134.38
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	87,608,085.00	79,669,662.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-30,229,356.60	-38,517,418.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,185,731,952.00	1,187,911,952.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-524,299,082.02	-606,210,530.74
393	Биет бус хөрөнгө	15,578,000.00	87,004,000.00
39301	Программ хангамж	2,035,000.00	2,035,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,285,000.00	-1,285,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	14,828,000.00	86,254,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	3,312,097,250.89	3,231,623,109.91
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	3268000.00	8805814.40
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	3,268,000.00	8,805,814.40
413	Өглөг	3,268,000.00	8,805,814.40
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	00.00	1,046,814.40
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	00.00	4,491,000.00
4136	Бусад өглөг	3,268,000.00	3,268,000.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	3,268,000.00	3,268,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,308,829,250.89	3,222,817,295.51
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,308,829,250.89	3,222,817,295.51
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	477,550,842.95	477,550,842.95
51101	Өмч: - төрийн	477,550,842.95	477,550,842.95
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2,528,750,762.20	2,442,738,806.82
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,528,750,762.20	2,528,750,762.20
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-86,011,955.38
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	302,527,645.74	302,527,645.74
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	3,312,097,250.89	3,231,623,109.91

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болгосон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,437,752,007.67	1,520,175,531.35
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,003,213,555.00	303,692,751.93
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,003,213,555.00	303,692,751.93
1200017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	2,061,000.00	58,500,980.00
1200018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	1,001,152,555.00	245,191,771.93
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,434,538,452.67	1,216,482,779.42
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	161,045,852.67	95,945,979.42
131103	ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	51,365,457.00	82,204,553.42
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	58,127,674.00	2,473,634.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	41,552,721.67	11,267,792.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,273,492,600.00	1,120,536,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,273,492,600.00	1,120,536,800.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,527,452,092.13	1,550,392,136.47
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,463,204,378.73	1,543,194,833.68
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,294,430,464.70	1,373,706,964.51
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	707,703,908.52	736,007,683.60
210101	Үндсэн цалин	461,435,089.50	397,089,594.94
210102	Нэмэгдэл	209,510,440.49	306,144,530.60
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	17,906,773.00	15,193,234.00
210104	Урамшуулал	18,851,605.53	17,580,324.06
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	00.00	89,630,619.56
210201	Тэтгэврийн даатгал	00.00	60,837,053.08
210202	Тэтгэмжийн даатгал	00.00	7,209,252.34
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	00.00	3,613,099.44
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	00.00	3,594,937.07
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	00.00	14,376,277.63
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	48,902,097.92	72,459,582.49
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,869,044.92	9,455,055.99
210302	Түлш, халаалт	43,033,053.00	63,004,526.50
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	70,527,840.00	58,906,765.00
210401	Бичиг хэрэг	5,772,430.00	10,116,190.00
210402	Тээвэр, шатахуун	46,093,235.00	24,506,886.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,377,100.00	2,200,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	16,285,075.00	14,834,200.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	00.00	7,248,689.00
2105	Нормативт зардал	2,489,249.00	2,928,800.00
210502	Хоол, хүнс	00.00	500,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,489,249.00	2,428,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	26,278,032.00	31,218,988.00
210604	Урсгал засвар	26,278,032.00	31,218,988.00
2107	Томилолт, зочны зардал	15,090,000.00	10,793,900.00
210702	Дотоод албан томилолт	15,090,000.00	10,793,900.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,111,140.20	1,992,909.00

210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	720,000.00	1,476,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	00.00	120,010.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	432,000.00	296,899.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	00.00	100,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	418,328,197.06	369,767,716.86
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	224,446,207.60	90,399,350.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	193,881,989.46	279,368,366.86
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	167,033,914.03	169,487,869.17
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	50,783,646.00	32,931,333.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	4,326,700.00	7,971,333.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	24,297,600.00	24,960,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	116,250,268.03	136,556,536.17
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	116,250,268.03	124,462,716.17
213404	Хөрөнгийн	00.00	12,093,820.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	64,247,713.40	7,197,302.79
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	64,247,713.40	7,197,302.79
222001	Тоног төхөөрөмж	00.00	4,705,333.60
223001	Бусад хөрөнгө	64,247,713.40	2,491,969.19
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	910,299,915.54	-30,216,605.12
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	00.00	55,795,350.26
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	00.00	6,795,350.26
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	00.00	49,000,000.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	00.00	-55,795,350.26
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	910,299,915.54	-86,011,955.38

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болгосон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,434,538,452.67	1,216,482,779.42
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,434,538,452.67	1,216,482,779.42
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	161,045,852.67	95,945,979.42
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	51,365,457.00	82,204,553.42
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	58,127,674.00	2,473,634.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	41,552,721.67	11,267,792.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,273,492,600.00	1,120,536,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,273,492,600.00	1,120,536,800.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,324,408,074.27	1,190,687,279.42
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,324,408,074.27	1,190,687,279.42
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,153,155,610.24	1,020,010,030.25
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	635,438,261.13	734,390,528.77
210101	Үндсэн цалин	354,866,112.69	394,759,905.83
210102	Нэмэгдэл	242,326,739.91	306,857,064.88
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	19,393,803.00	15,193,234.00
210104	Урамшуулал	18,851,605.53	17,580,324.06
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	69,106,647.39	90,199,439.99
210201	Тэтгэврийн даатгал	47,035,798.44	61,405,873.51

210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,731,028.50	7,209,252.34
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,858,290.91	3,613,099.44
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,727,072.77	3,594,937.07
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,754,456.77	14,376,277.63
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	48,902,097.92	72,459,582.49
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,521,551.28	7,625,861.86
210302	Түлш, халаалт	43,380,546.64	64,833,720.63
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	39,859,730.00	21,985,110.00
210401	Бичиг хэрэг	2,625,900.00	1,986,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	34,836,730.00	16,921,170.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,397,100.00	3,077,940.00
2105	Нормативт зардал	10,219,800.00	500,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	10,219,800.00	500,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	37,077,690.00	19,565,470.00
210604	Урсгал засвар	37,077,690.00	19,565,470.00
2107	Томилолт, зочны зардал	15,090,000.00	6,302,900.00
210702	Дотоод албан томилолт	15,090,000.00	6,302,900.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,277,956.20	3,442,909.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,125,956.20	1,350,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	720,000.00	1,476,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	00.00	120,010.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	432,000.00	396,899.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	00.00	100,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	289,183,427.60	71,164,090.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	289,183,427.60	71,164,090.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	171,252,464.03	170,677,249.17
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	55,002,196.00	34,120,713.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	6,608,000.00	8,610,713.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	24,297,600.00	24,960,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,000,000.00	550,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	116,250,268.03	136,556,536.17
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	116,250,268.03	124,462,716.17
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	12,093,820.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	110,130,378.40	25,795,500.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	110,130,378.40	25,795,500.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	110,130,378.40	25,795,500.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	110,130,378.40	25,795,500.00
222001	Тоног төхөөрөмж	00.00	2,208,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	51,264,113.40	23,037,500.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	58,866,265.00	550,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-110,130,378.40	-25,795,500.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болгосон /төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	477,550,842.95	302,527,645.74	831,289,598.40	1,611,368,087.09
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	477,550,842.95	302,527,645.74	831,289,598.40	1,611,368,087.09
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	785,410,848.26	785,410,848.26
C08	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	477,550,842.95	302,527,645.74	2,528,750,762.20	3,308,829,250.89
D01	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	477,550,842.95	302,527,645.74	2,528,750,762.20	3,308,829,250.89
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	477,550,842.95	302,527,645.74	2,528,750,762.20	3,308,829,250.89
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-86,011,955.38	-86,011,955.38
D09	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	477,550,842.95	302,527,645.74	2,442,738,806.82	3,222,817,295.51

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болгосон /төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,112,984,200.00	1,120,536,800.00	-7,552,600.00	100.7
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,112,984,200.00	1,120,536,800.00	-7,552,600.00	100.7
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,112,984,200.00	1,120,536,800.00	-7,552,600.00	100.7
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	667,683,000.00	660,548,600.00	7,134,400.00	98.9
210101	Үндсэн цалин	417,997,400.00	394,759,905.83	23,237,494.17	94.4
210102	Нэмэгдэл	209,512,300.00	233,701,136.11	-24,188,836.11	111.5
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	23,500,000.00	15,193,234.00	8,306,766.00	64.7
210104	Урамшуулал	16,673,300.00	16,894,324.06	-221,024.06	101.3
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	83,410,400.00	81,897,519.34	1,512,880.66	98.2
210201	Тэтгэврийн даатгал	56,719,000.00	55,706,260.17	1,012,739.83	98.2
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,672,900.00	6,547,989.79	124,910.21	98.1
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,336,400.00	3,273,594.90	62,805.10	98.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,336,400.00	3,273,594.90	62,805.10	98.1
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,345,700.00	13,096,079.58	249,620.42	98.1
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	74,111,100.00	72,459,582.49	1,651,517.51	97.8
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,805,200.00	7,625,861.86	179,338.14	97.7
210302	Түлш, халаалт	66,305,900.00	64,833,720.63	1,472,179.37	97.8
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	28,556,900.00	20,276,800.00	8,280,100.00	71
210401	Бичиг хэрэг	2,800,000.00	1,986,000.00	814,000.00	70.9
210402	Тээвэр, шатахуун	23,256,900.00	16,000,000.00	7,256,900.00	68.8

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,500,000.00	2,290,800.00	209,200.00	91.6
2105	Нормативт зардал	1,000,000.00	500,000.00	500,000.00	50
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,000,000.00	500,000.00	500,000.00	50
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	33,408,000.00	20,115,470.00	13,292,530.00	60.2
210604	Урсгал засвар	33,408,000.00	20,115,470.00	13,292,530.00	60.2
2107	Томилолт, зочны зардал	9,500,000.00	6,302,900.00	3,197,100.00	66.3
210702	Дотоод албан томилолт	9,500,000.00	6,302,900.00	3,197,100.00	66.3
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,341,900.00	3,442,909.00	5,898,991.00	36.9
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,600,000.00	1,350,000.00	2,250,000.00	37.5
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,951,900.00	1,476,000.00	1,475,900.00	50
210803	Даатгалын үйлчилгээ	400,000.00	120,010.00	279,990.00	30
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	2,140,000.00	396,899.00	1,743,101.00	18.5
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	250,000.00	100,000.00	150,000.00	40
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	269,210,300.00	71,164,090.00	198,046,210.00	26.4
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	269,210,300.00	71,164,090.00	198,046,210.00	26.4
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	83,155,000.00	34,120,713.00	49,034,287.00	41
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	83,155,000.00	34,120,713.00	49,034,287.00	41
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	5,000,000.00	0	5,000,000.00	0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	10,308,000.00	8,610,713.00	1,697,287.00	83.5
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	64,847,000.00	24,960,000.00	39,887,000.00	38.5
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,000,000.00	550,000.00	2,450,000.00	18.3
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	48,280,000.00	25,245,500.00	23,034,500.00	52.3
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	48,280,000.00	25,245,500.00	23,034,500.00	52.3
221001	Их засвар	1,780,000.00	0	1,780,000.00	0
222001	Тоног төхөөрөмж	3,000,000.00	2,208,000.00	792,000.00	73.6
223001	Бусад хөрөнгө	43,500,000.00	23,037,500.00	20,462,500.00	53
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,259,376,600.00	970,828,583.83	288,548,016.17	77.1
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,259,376,600.00	970,828,583.83	288,548,016.17	77.1
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,176,221,600.00	936,707,870.83	239,513,729.17	79.6
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	24	19	5	79.2
620001	Удирдах ажилтан	1	1	0	100
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	9	5	4	55.6
620003	Үйлчлэх ажилтан	14	13	1	92.9

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болгосон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	133,064,250.50	95,945,979.42
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	133,064,250.50	95,945,979.42
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	110,967,654.50	83,852,159.42
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	45,840,397.90	73,841,928.77
210102	Нэмэгдэл	45,840,397.90	73,155,928.77
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	5,699,641.40	8,301,920.65
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,927,381.00	5,699,613.34
210202	Тэтгэмжийн даатгал	459,831.60	661,262.55
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	229,921.00	339,504.54
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	216,108.50	321,342.17
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	866,399.30	1,280,198.05
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	9,316,720.00	1,708,310.00
210402	Тээвэр, шатахуун	9,316,720.00	921,170.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,020,000.00	00.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,020,000.00	00.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,376,356.20	00.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,376,356.20	00.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	47,714,539.00	0.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	47,714,539.00	00.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	22,096,596.00	12,093,820.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	22,096,596.00	12,093,820.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	22,096,596.00	00.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	151,045,852.60	95,945,979.42
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	151,045,852.60	95,945,979.42
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	51,365,457.00	82,204,553.42
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	58,127,674.00	2,473,634.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	41,552,721.60	11,267,792.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Төв аймгийн Баянцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болгосон санхүүгийн тайлангийн аудитаар 425,605.7 мянган төгрөгийн алдаа¹ илрүүлснийг дараах байдлаар шийдвэрлэлээ.

1.1 Залруулсан алдаа

- Санхүүгийн тайлангийн бүрэлдэхүүн уялдааг шалгаж үзэхэд мөнгөн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдлийг 108,375.4 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан.
- Аймгийн ЗДТГ-аас өгсөн 15,000.0 мянган төгрөгийн киоск машин, 5,000.0 мянган төгрөгийн Старлинк төхөөрөмжийг тус тус орлогод авч бүртгээгүй байна.
- Тус байгууллага нь үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 283,692.3 мянган төгрөгийн бараа материал, үндсэн хөрөнгийг зөв тусган тайлагнаагүй байна.
- Тайлант онд сумын хөгжлийн ерөнхий зургийн үнэ 13,537.5 мянган төгрөгийг Голден

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх

мөп ХХК-д шилжүүлж зардалд хааж авлагаар бүртгээгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.3-д "Холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т "Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна" гэсэн заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үе шатанд залруулга хийгдсэн.

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлөөс 12,078.6 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс 14,488.9 мянган төгрөгөөр бага тул "Өөрчлөлтгүй" дүгнэлт өглөө.

1.2 Залруулаагүй алдаа

Аудитаар нийт 12,078.6 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 3,811.9 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 8,266.7 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд албан шаардлага өгч ажиллалаа.

5.2.1 Төлбөрийн акт

1.Илрүүлэлт: Тус байгууллагын жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан болон төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрсэн байна. Үүнд: цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого, шууд бус орлогод ногдуулан суутгасан албан татварын тайлан (ТТ-11)-г 2023 оноос хойш 3,811.8 мянган төгрөгөөр илүү тайлагнасан бөгөөд уг авлагыг барагдуулаагүй, тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", 45 дугаар зүйлийн 45.2-д "Төсвийн захирагчийн төсвийн дараах зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төсвийн хэмнэлтэд тооцохгүй бөгөөд тухайн үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд төвлөрүүлнэ", 45.2.2-д "Төлөвлөсөн төсөл, арга хэмжээ хэрэгжээгүйн улмаас, эсхүл тоо хэмжээ нь буурснаас бий болсон үлдэгдэл", Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.7-д "Суутган төлөгч нь татварын хууль тогтоомжийн дагуу тухайн төрлийн татвар төлөх үүрэг бүхий этгээдээс албан татварыг ногдуулан суутгана" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь заалт болон МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.3.8-д "Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн" бол төлбөрийн акт тогтооно гэсний дагуу шийдвэрлэв.

5.2.3 Албан шаардлага

1.Илрүүлэлт: Тайлант онд олгосон цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллыг нийгмийн даатгалд тайлагнахдаа нийт 8,266.7 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан зөрчил байна. Энэ нь Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.28-д "Энэ хуулийн 7.7-д заасан даатгуулагчийн төлбөл зохих нийгмийн даатгалын шимтгэлийг Төрөөс олгох урамшууллаас эрүүл мэндийн болон нийгмийн даатгалын шимтгэл суутган төлөх тухай хуульд заасны дагуу нийгмийн даатгалын зохих санд төлж болно", НББ-ийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь заалт болон МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.1.11-д “Хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал үүссэн бол албан шаардлага өгнө” гэсний дагуу шийдвэрлэв.

2.Илрүүлэлт: Төсвийн хөрөнгөөр болон үнэ төлбөргүй хүлээн авсан хөрөнгүүдийг данс бүртгэлд тусгахдаа ашиглалтын хугацааг холбогдох журмын дагуу тогтоогоогүй, барилга, байгууламж, тоног төхөөрөмж, тээврийн хэрэгсэл гэх мэт төрлөөр нь зөв ангилан бүртгээгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-д “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ”, 14.4.2-т “бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага”, 20.2.3-д “Холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах” Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 1-т “Төрийн өмчийн эд хөрөнгийг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлд заасан журмаар үнэлж бүртгэнэ”, Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дугаар тогтоолыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь заалт болон МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.1.11-д “Хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал үүссэн бол албан шаардлага өгнө” гэсний дагуу шийдвэрлэв.

5.3 Зөвлөмж

Аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй.

Дээрх зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг 2026 оны 6 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Тайлагналтай холбоотой алдаа	4	425,605.70	3	317,230.25	1	108,375.45	4	425,605.70				
Дүн	4	425,605.70	3	317,230.25	1	108,375.45	4	425,605.70				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
ХХОАТ-ыг он дамжсан авлагыг барагдуулаагүй.	1	3,811.90	1	3,811.90								
Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл тооцох хугацааг баримтлаагүй.	1	-			1							
НДШ-ийг зөрүүтэй тайлагнасан.	1	8,266.70			1	8,266.70						
Дүн	3	12,078.60	1	3,811.90	2	8,266.70	0	-	0	-	0	-

Монгол улс, Төв аймаг, Зуунмод сум
6 дугаар баг, Төрийн захиргааны 2 байр
Утас: +976 70272582, +976 70273204
И –мэйл: tuv@audit.gov.mn, Вебсайт: www.audit.mn